

İKV BİLGİ NOTU

AB'NİN DİJİTAL ON YILI 2024 RAPORU

Bared Çil, İKV Uzman Yardımcısı

Komisyon, 3 Temmuz 2024 tarihinde AB'nin Dijital On Yılı Raporu'nun ikincisini yayımladı. 27 Eylül 2023'te yayımlanan ilk raporun ardından gelişmelere bakıldığında özellikle 5G ve şirketlerin yapay zekâ kullanımına geçmesi hedeflerinde ciddi sorunlar olduğu görülüyor. Raporda 5G dışında dijital beceriler, hane halkının fiber internete erişimi gibi diğer önemli konulardaki ilerlemeler ve hedeflere ne kadar yaklaşıldığına da değiniliyor.¹

Dijital On Yıl Programı, 2030 yılına kadar Avrupa'nın "insan merkezli" dijitalleşmesini geliştirmeyi amaçlamakta ve bağlanabilirlik, teknolojinin benimsenmesi ve iş gücünün becerilerinin artırılması konularında ölçülebilir hedefler belirlemektedir. Her yıl yayımlanan rapor, üye ülkelerin bu ölçülebilir hedeflere ulaşma konusundaki ilerlemelerini değerlendiriyor. Raporun bulgularına cevaben, üye ülkelerin ulusal yol haritalarını 2 Aralık 2024 tarihine kadar politika programının hedefleriyle uyumlu olacak şekilde revize etmeleri gerekiyor.

Rapor, belirli hedeflere ulaşma konusunda hala kayda değer eksiklikler olduğunu vurguluyor. 2030'a kadar %100 olarak hedeflenen fiber ağların hanelere erişimi %64'üne ulaşırken, 5G ağları AB topraklarının yalnızca %50'sine ulaşıyor ve performansları gelişmiş 5G hizmetleri sunmak için hala yetersiz olduğu raporda yer alıyor. Benzer şekilde, Avrupa şirketleri tarafından yapay zekâ, bulut ve/veya büyük verinin benimsenmesinin Dijital On Yıl hedefi olan %75'in oldukça altında kaldığı görülüyor. Mevcut eğilimlere göre, 2030 yılına kadar işletmelerin yalnızca %64'ünün bulut, %50'sinin büyük veri ve yalnızca %17'sinin yapay zekâ kullanacağı öngörülmekte.²

16-74 yaş aralığında %80 olarak hedeflenen temel dijital becerilere sahip AB nüfusunun oluşturulmasında oran halihazırda %55,6 ile oldukça geride kalıyor. Bu eksikliklerin giderilmesi için Komisyon ve AB ülkeleri, gerçekten işlevsel bir Dijital Tek Pazarı teşvik etmek üzere birlikte çalışacaklarını, küçük işletmelerin yenilikçi dijital araçları kullanmalarının teşvik edilmesi için özel çalışmaların yapılacağını açıkladı. Rapor, AB ülkelerine eğitimin her kademesinde dijital becerilerinin geliştirilmesi ve başta kız çocukları olmak üzere gençlerin bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarına ilgi duymalarının teşvik edilmesi için çok yönlü bir yaklaşım izlemeleri çağrısında bulunuyor.

¹ Euractiv, "Member states falling short of Digital Decade goals, shows latest European Commission report", 2 Temmuz 2024, <https://www.euractiv.com/section/digital-inclusion/news/member-states-falling-short-of-digital-decade-goals-shows-latest-european-commission-report/>

² European Commission, "Digital Decade 2024 report calls for strengthened collective action", 3 Temmuz 2024, https://commission.europa.eu/news/digital-decade-2024-report-calls-strengthened-collective-action-2024-07-03_en

Daha olumlu bir not olarak, AB ülkeleri tüm kilit kamu hizmetlerini ve elektronik sağlık kayıtlarını çevrimiçi olarak erişilebilir hale getirme ve güvenli bir elektronik kimlik sağlama hedefine doğru ilerliyor. Yayınlanan rapora bakıldığında AB ülkelerinin 2 Aralık 2024 tarihinden önce ulusal yol haritalarını gözden geçirmeleri ve Dijital On Yıl Politika Programı'nın hedefleriyle uyumlu hale getirmeleri gerektiği görülüyor. Komisyon bu tavsiyelerin uygulanmasını izleyecek ve değerlendirecek ve 2025 yılında bir sonraki Dijital On Yılın Durumu raporunda kaydedilen ilerlemeyi rapor edecek.